

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

การเสริมฤทธิ์ของส่วนสกัดเพgar ร่วมกับยาปฏิชีวนะในการยับยั้ง
การเจริญของแบคทีเรียจวย โอกาสและต่อ ya

มัธนา ดาวัง

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

77

๒๓ ก.พ ๒๕๕๘

349812

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มกราคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการคุณวิทยาบัณฑิตและคณะกรรมการสอบวิทยาบัณฑิตฯ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ชุด มหานา คำมัง ชาภีนี่แล้วก็ในสมควรรับเก็บในส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์สื่อสารสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการคุณวิทยาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสาตรี คงเจริญสุนาท)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. จินตนา จิรดาวย)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิสาตรี คงเจริญสุนาท)

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควุฒิ ประเสริฐ)

คณะกรรมการอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เก็บในส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสื่อสารสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เอกอรัตน์ ศรีสุข)
วันที่ ๑๖ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท
จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประจำปีงบประมาณ 2557

นหภวัยนภภรพ
Burapha University

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ไปได้ด้วยดี ทั้งนี้เนื่องจากได้รับความกรุณาจาก พศ.ดร. วิสาวดรี คงเจริญสุนทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ช่วยให้คำปรึกษา คำแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนช่วยแก้ไขปัญหา ข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ในระหว่างการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการ รศ.ดร. จินตนา จิรดาوار ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ พศ.ดร. ภาคภูมิ พระประเสริฐ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจแก้ไขผลงานทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และให้คำชี้แจง ทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่เคยให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด รวมทั้งครอบครัว เป็นกำลังใจ กำลังกายและกำลังทุนทรัพย์ที่สำคัญตลอดมา ตลอดจนเพื่อน ฯ สาขาวิชาสิงแ魂ล้อม คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เคยช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ในการทำวิทยานิพนธ์ จนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ โครงการบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาจุลชีววิทยา มหาวิทยาลัยบูรพา และโรงพยาบาลชลบุรี ที่เอื้อเพื่อให้เชื้อแบคทีเรีย สำหรับใช้ในการศึกษาทดลอง อีกทั้งเจ้าหน้าที่วิทยาศาสตร์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เอื้อเพื่อสถานที่และอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออนุญาตเป็นกตัญญูแทนที่ตาแฉ่ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

55910085: สาขาวิชาสิ่งแวดล้อม; วท.ม. (วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม)

คำสำคัญ: แบบที่เรียกремูลและแกรมบวกจุลไอกาส/เพกา/การเสริมฤทธิ์ด้านแบบที่เรียก/คัชนีชีวัตประสิทธิภาพร่วม

มัทนา ดาวัง: การเสริมฤทธิ์ของส่วนสกัดเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะในการยับยั้งการเจริญของแบบที่เรียกจุลไอกาสและดื้อยา (SYNERGISTIC ANTIBACTERIAL EFFECT OF *Oroxylum indicum* EXTRACT AND ANTIBIOTICS AGAINST OPPORTUNISTIC AND ANTIBIOTIC - RESISTANT BACTERIA) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์. วิสาตรี คงจริญสุนทร, Ph.D. 163 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของส่วนสกัดเมทานอลจากผลและใบเพกา ในการยับยั้งการเจริญของแบบที่เรียกремูลและแกรมบวกจำนวน 11 สายพันธุ์ จากนั้นศึกษาประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันของส่วนสกัดจากผลและใบเพกา กับยาปฏิชีวนะ เตตราซัลคลิน และแอมพิซิลินในการยับยั้งการเจริญของแบบที่เรียกสายพันธุ์ดื้อยา คือ *A. baumannii*, *P. aeruginosa* และ MRSA โดยวิธี Agar Diffusion Susceptibility Test และหาค่าคัชนีชีวัตประสิทธิภาพร่วม (Fractional Inhibitory Concentration Index: FICI) และศึกษาเวลาที่เหมาะสมในการยับยั้งเชื้อเมื่อใช้ส่วนสกัดเมทานอลจากผลและใบเพกา วิธีการใน การยับยั้ง เชื้อแบบที่เรียกремูล ได้คิดว่าแบบที่เรียกремูล จากการทดสอบการออกฤทธิ์ร่วมกัน พบว่า ส่วนสกัดเมทานอลจากผลและใบเพกา มีประสิทธิภาพเสริมฤทธิ์กับยาเตตราซัลคลินในการยับยั้ง การเจริญของแบบที่เรียกดื้อยาทั้งสามสายพันธุ์ (ค่า FICI 0.25-0.37) นอกจากนี้ยังพบว่าส่วนสกัดเมทานอลจากเพกาเสริมฤทธิ์ร่วมกับยาแอมพิซิลิน ในการยับยั้งการเจริญของ *A. baumannii* และ *P. aeruginosa* ดื้อยา (ค่า FICI เท่ากับ 0.37 และ 0.25) และส่วนสกัดเมทานอลจากใบเพกา เสริมฤทธิ์ร่วมกับยาแอมพิซิลิน ในการยับยั้งแบบที่เรียกสายพันธุ์ (ค่า FICI 0.18-0.50) จากการศึกษาเวลาที่เหมาะสมที่คิดว่าสุดในการยับยั้งการเจริญของแบบที่เรียกสายพันธุ์ดื้อยา พบว่า สามารถยับยั้งการเจริญของเชื้อทั้ง 3 ชนิด ได้คิดว่าสุดในช่วงที่ 4-8 ผลการศึกษาครั้งนี้พิสูจน์ ให้เห็นว่าส่วนสกัดเมทานอลจากผลและใบเพกาเสริมฤทธิ์ร่วมกับยาเตตราซัลคลินและแอมพิซิลิน ในการยับยั้งแบบที่เรียกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

55910085: MAJOR: ENVIROMENTAL SCIENCE : M.Sc. (ENVIROMENTAL SCIENCE)

KEYWORD: OPPORTUNISTIC GRAM-NEGATIVE AND POSITIVE

BACTERIA/ANTIBACTERIAL SYNERGISTIC/FICI

MATTANA DAMANG: SYNERGISTIC ANTIBACTERIAL EFFECT OF

Oroxylum indicum EXTRACT AND ANTIBIOTICS AGAINST OPPORTUNISTIC AND

ANTIBIOTIC - RESISTANT BACTERIA. ADVISORY COMMITTEE: WISATRE

KONGCHAROENSUNTORN, Ph.D. 163 P. 2015.

The objectives of this research was to compare an antimicrobial activity of fruit and leaves extracted from *Oroxylum indicum* against eleven strains of opportunistic gram-negative and gram-positive bacteria. Then, synergistic effect of *O. indicum* extracts combined with two antibiotics (tetracycline and ampicillin) was studied against three strains of antibiotic resistant bacteria; *Acinetobacter baumannii*, *Pseudomonas aeruginosa* and methicillin-resistant *Staphylococcus aureus* (MRSA). All the experiments were designed by using the agar diffusion susceptibility test, and the minimal inhibitory concentration (MIC) value and Fractional Inhibitory Concentration Index (FICI) were determined for synergistic effect. Therefore, in the next study was the time kill analyses to indicate synergistic effect of both fruit and leaves extracted from *Oroxylum indicum* against drug resistant bacteria. The results were shown that *O. indicum* from both fruit and leaves exhibited the more antibacterial activity of gram- positive than gram negative bacteria. Also, the fruit and leave of *O. indicum* extracts combined to tetracycline exhibited synergistic effects against three strains of drug resistant bacteria (FICI 0.25-0.37) and the fruit of *O. indicum* extracts combined to ampicillin exhibited synergistic effects against *A. baumannii* and *P. aeruginosa* (FICI 0.37 and 0.25). Also, the leave of *O. indicum* extracts combined to ampicillin exhibited synergistic effects against three strains of drug resistant bacteria (FICI 0.18-0.50). Then, the time kill analyse were tested and the results indicated that the specific times, mostly decrease the growth of three strains of drug resistant bacteria, were 4-8 hours. The results obtained in this research indicated that fruit and leaves extracted from *O. indicum* had an effective synergism effect when combined to both tetracycline and ampicillin, and indicted synergistic effect against opportunistic bacteria.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ.....	๘
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
สถานที่ทำการวิจัย.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
รายละเอียดเกี่ยวกับเพกา	5
ฤทธิ์ทางชีวภาพของเพกา	8
หลักฐานการทดสอบความเป็นพิษ.....	10
งานวิจัยฤทธิ์ทางชีวภาพของเพกาและพืชวงศ์ที่เกี่ยวข้อง.....	11
การเสริมฤทธิ์ของสมุนไพรต่อการต้านแบคทีเรีย.....	15
แบคทีเรียที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา.....	20
กลไกการอุดฤทธิ์ของยาปฏิชีวนะ.....	25
กลไกการดื้อยาและแบคทีเรียดื้อยาปฏิชีวนะ.....	29
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	35
อุปกรณ์และสารเคมี.....	35
เชื้อแบคทีเรีย.....	36
ตัวอย่างพืชและการเตรียมตัวอย่างส่วนสกัดจากพืช.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	36
	การหาค่า FICI.....	39
	การทดสอบทางสถิติ.....	41
4	ผลการวิจัย.....	42
	การทดสอบหาปริมาณสารประกอบฟืนออลและฟลาโวนอยด์รวม.....	42
	ฤทธิ์ต้านแบคทีเรียเบี้องต้นของส่วนสกัดเมทานอลจากผลและใบเพกา.....	43
	การหาค่าความเข้มข้นต่ำสุดของส่วนสกัดจากผลและใบเพการ่วมกับยาปฏิชีวนะที่ยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย.....	57
	การศึกษาผลของส่วนสกัดจากผลและใบเพกาผสมยาปฏิชีวนะเตตราซัยคลินและแอมพิซิลินในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรียทดสอบต่อหน่วยเวลา.....	84
5	อภิปรายและสรุปผล.....	109
	อภิปรายผลการทดลอง.....	109
	สรุปผลการทดลอง.....	113
	ข้อเสนอแนะ.....	114
	บรรณานุกรม.....	115
	ภาคผนวก.....	124
	ภาคผนวก ก.....	125
	ภาคผนวก ข.....	150
	ภาคผนวก ค.....	154
	ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	163

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4-1 ปริมาณสารประกอบฟินอลและฟล่าโวนอยด์รวมของส่วนสกัดจากผลและใบเพกา.....	42
4-3 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพส่วนสกัดใบเพกาที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ต่อการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียแกรมลบและแกรมบวก โดยวิธี Agar Diffusion Susceptibility Test.....	47
4-4 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพยาเตตราซัมคลินที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ต่อการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียแกรมลบและแกรมบวก โดยวิธี Agar Diffusion Susceptibility Test.....	48
4-5 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพยาเอมพิชิลิน ที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ต่อการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียแกรมลบและแกรมบวก โดยวิธี Agar Diffusion Susceptibility Test.....	49
4-6 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพส่วนสกัดเพกาที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ต่อการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียแกรมบวก และแบคทีเรียแกรมลบด้วยยาบางชนิด โดยวิธี Agar Diffusion Susceptibility Test.....	50
4-7 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i>	64
4-7 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะเอมพิชิลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i>	65
4-8 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>P. aeruginosa</i>	66
4-8 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะเอมพิชิลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>P. aeruginosa</i>	67
4-9 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย MRSA	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-9 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย MRSA.....	69
4-10 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ATCC 25922.....	70
4-10 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ATCC 25922.....	71
4-11 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i>	72
4-11 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i>	73
4-12 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>P. aeruginosa</i>	74
4-12 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>P. aeruginosa</i>	75
4-13 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย MRSA	76
4-13 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย MRSA	77
4-14 A การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ATCC 25922	78
4-14 B การออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ATCC 25922	79
4-15 ค่า FICI ประสิทธิภาพการออกแบบที่ร่วมกันระหว่างส่วนสักดจากผลเพกาและยา ปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ใน การขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา MRSA และ <i>E. coli</i> ATCC 25922....	80

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-16 ค่า FICI ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากผลเพกาและยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา, <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา, MRSA และ <i>E. coli</i> ATCC25922.....	80
4-17 ค่า FICI ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากใบเพกาและยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา, <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา, MRSA และ <i>E. coli</i> ATCC25922	81
4-18 ค่า FICI ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา, <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา, MRSA และ <i>E. coli</i> ATCC25922....	81
4-19 ค่า FICI ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากผลเพกาและยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลินและแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา MRSA และ <i>E. coli</i> ATCC25922.....	82
4-20 ค่า FICI ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันระหว่างส่วนสกัดจากใบเพกาและยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลินและแอมพิซิลลิน ในการขับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา MRSA และ <i>E. coli</i> ATCC25922.....	83
4-21 A การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลเพการ่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลินและแอมพิซิลลินในการขับยั้งการเจริญของ <i>A. baumannii</i> ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่คือที่สุดของการขับยั้ง.....	89
4-21 B การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของใบเพการ่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลินและแอมพิซิลลินในการขับยั้งการเจริญของ <i>A. baumannii</i> ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่คือที่สุดของการขับยั้ง.....	90

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-22 A การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิกินและแอมพิซิลินในการขับยั้งการเจริญของ <i>P. aeruginosa</i> ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่ดีที่สุดของการขับยั้ง.....	91
4-22 B การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิกินและแอมพิซิลินในการขับยั้งการเจริญของ <i>P. aeruginosa</i> ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่ดีที่สุดของการขับยั้ง.....	92
4-23 A การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิกินและแอมพิซิลินในการขับยั้งการเจริญของ MRSA ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่ดีที่สุดของการขับยั้ง.....	93
4-23 B การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิกินและแอมพิซิลินในการขับยั้งการเจริญของ MRSA ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่ดีที่สุดของการขับยั้ง.....	94
4-24 A การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิกินและแอมพิซิลินในการขับยั้งการเจริญของ <i>E. coli</i> ATCC 25922 ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่ดีที่สุดของการขับยั้ง.....	95
4-24 B การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิกินและแอมพิซิลินในการขับยั้งการเจริญของ <i>E. coli</i> ATCC 25922 ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay) ณ จุดเวลาที่ดีที่สุดของการขับยั้ง.....	96
4-25 เวลาที่เหมาะสมของส่วนสักดี้จากผลและใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิกิน และแอมพิซิลินในการขับยั้งการเจริญของ <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา <i>E. coli</i> ATCC25922, MRSA และ <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา.....	97

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 ลักษณะของไข้เพเกา.....	6
2-2 ลักษณะของผลเพเกา.....	6
2-3 โครงสร้างทางเคมีของสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ ที่แยกได้จากส่วนต่าง ๆ จากเพเกา...	7
2-4 โครงสร้างของยาปฏิชีวนะแอมพิซิลลิน.....	28
2-5 โครงสร้างของยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลิน.....	29
4-1 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i>	51
4-2 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> ดื้อยา	51
4-3 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ATCC25922.....	52
4-4 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>K. pneumoniae</i>	52
4-5 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>P. aeruginosa</i>	53
4-6 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>P. aeruginosa</i> ดื้อยา.....	53
4-7 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>S. marcescens</i>	54
4-8 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>B. cereus</i>	54
4-9 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>B. subtilis</i>	55
4-10 ประสิทธิภาพของไข้เพเกา ผลเพเกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัมคลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลลิน ในการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย MRSA	55

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-11 ประสิทธิภาพของใบเพกา ผลเพกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัลินและยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรีย <i>S. aureus</i>	56
4-12 การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของผลและใบเพกา ยาปฏิชีวนะเตตราซัลินและ แอมพิซิลิน ในการขับยั้งแบคทีเรียจำนวน 11 สายพันธุ์.....	56
4-13 A ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay)	98
4-13 B ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	98
4-14 A ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	99
4-14 B ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	99
4-15 A ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิน ในการขับยั้งการเจริญของ MRSA ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	100
4-15 B ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ MRSA ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay)	100
4-16 A ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>E. coli</i> ATCC25922 ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	101
4-16 B ผลของผลเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>E. coli</i> ATCC25922 ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay)	101
4-17 A ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	102
4-17 B ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	102
4-18 A ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	103

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-18 B ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>P. aeruginosa</i> สายพันธุ์ดื้อยา ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay)	103
4-19 A ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของ MRSA ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay).....	104
4-19 B ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ MRSA ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay)	104
4-20 A ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะเตตราซัลคลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>E. coli</i> ATCC25922 ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay)	105
4-20 B ผลของใบเพการร่วมกับยาปฏิชีวนะแอมพิซิลิน ในการขับยั้งการเจริญของ <i>E. coli</i> ATCC25922 ต่อหน่วยเวลา (time-kill curve assay)	105
4-21 A ประสิทธิภาพของผลเพกาที่ความเข้มข้น 20 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ในการขับยั้ง การเจริญของแบคทีเรียที่ช้ำโไมงต่าง ๆ (0-48).....	106
4-21 B ประสิทธิภาพของผลเพกาที่ความเข้มข้น 20 มิลลิกรัมต่อ มิลลิลิตร ในการขับยั้งการการเจริญของแบคทีเรียที่ช้ำโไมงต่าง ๆ (0-48).....	106
4-21 C ประสิทธิภาพของผลเพกาที่ความเข้มข้น 20 มิลลิกรัมต่อ มิลลิลิตร ในการขับยั้งการการเจริญของแบคทีเรียที่ช้ำโไมงต่าง ๆ (0-48).....	107
4-22 A ประสิทธิภาพของใบเพกาที่ความเข้มข้น 20 มิลลิกรัมต่อมิลลิลิตร ในการขับยั้ง การเจริญของแบคทีเรียที่ช้ำโไมงต่าง ๆ (0-48).....	107
4-22 B ประสิทธิภาพของใบเพกาที่ความเข้มข้น 20 มิลลิกรัมต่อ มิลลิลิตร ในการขับยั้งการการเจริญของแบคทีเรียที่ช้ำโไมงต่าง ๆ (0-48).....	108
4-22 C ประสิทธิภาพของใบเพกาที่ความเข้มข้น 20 มิลลิกรัมต่อ มิลลิลิตร ในการขับยั้งการการเจริญของแบคทีเรียที่ช้ำโไมงต่าง ๆ (0-48).....	108
ค-1 A ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันของสารส่วนสกัดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะ เตตราซัลคลิน ในการขับยั้งเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา.....	155
ค-1 B ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันของสารส่วนสกัดจากผลเพกา และยาปฏิชีวนะ แอมพิซิลิน ในการขับยั้งเชื้อแบคทีเรีย <i>A. baumannii</i> สายพันธุ์ดื้อยา.....	155

สารบัญภาพ (ต่อ)

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
ค-8 B ประสิทธิภาพการออกฤทธิ์ร่วมกันของสารส่วนสกัดจากใบเพกา และยาปฏิชีวนะ แอกมพิชลิน ในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย <i>E. coli</i> ATCC 25922	162